SLOVENEC.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan **15 gld.**, za pol leta **8 gld.**, za četrt leta **4 gld.**, za en mesec **1 gld. 40 kr.**
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto **12 gld.**, za pol leta **6 gld.**, za četrt leta **3 gld.**, za en mesec **1 gld.** V Ljubljani na dom pošiljan veljá **1 gld. 20 kr.** več na leto. Posamezne številke veljajo **7 kr.**
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljà tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanji se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.
Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob ½6. uri popoludne.

Štev. 157. V Ljubljani, v četrtek 14. julija 1887. **Letnik XV.**

Uboštvo.

I.

Luči hočemo in ne požara,
napredka ne viharja, zidanja ne
pa podiranja! A. Grün.

O priliki sem bil v bogatem gradu. Grajščak mi razkazuje svoje dragocenosti po sobah. Med drugimi me ustavi pred sliko na steni, rekoč: Poglejte, nekaj novega! — Ali ni to krasno? — Pogledam. — V prelepem okvirji je naslikano „uboštvo“: Strgana koča stojí poleg vode, ki je na debelo zamrznila v ostri zimi, streha, kolikor se je ni usmilil sneg in pokril, je štrleča in razdrapana, ograja okrog hiše vsa podrta; dva zmrzla in na pol naga otroka drhtita od mraza na pragu in gledata, kakor bi koga željno pričakovala. In res: ženska se bliža od daleč koči — gotovo je mati otrokoma — postarana je, obličje naznanja, da tudi zdrava ni; nekaj suhljadi je nabrala in jo nese z največjo težo domú, da ž njo otaja in ogreje led in se vsaj za nekaj dni še odtegne smrti za lakotjo. — „Kaj ne: krasna slika! Prav kakor je res!“ Da, da, pravim in hočem o tem govoriti, a hitro me povabi v drugo sobo, in parketi zaprasketajo po sobanah, krasni zastori in raznobojne preproge, umetni kipi in dragocene cvetice, sploh vse, kar si človek more misliti, da je lepo in drago, nama je tù pred očmi. Ko obsedíva na mehkih foteljih, začnè mi govoriti gospodar o človekoljubji v 19. stoletji, o omiki in napredku, veléč, da smo srečni, ker smo v takih časih na svetu, ko so zdrobljene verige temnega srednjega veka, ko nam mrak meniških naukov ne moti luči svobode in bratoljubja.

Zamišljen pridem domú. Tedaj še to! Ni dovolj, da reveža prezirajo, da ga zatirajo, da so ga slekli človeške časti, še za zabavo mora biti revež bogatinom! — In vendar to, kar sem videl, je le podoba, ki mi slika revščino, kaj še-le življenje, kaj še-le resnica! Kaj še-le, ko človek opazuje živo revščino! Dobro, da se svetu skriva po temnih rudo- in premogokopih, po zaduhlih tovarnah, sicer bi se svet ne mogel veseliti. — Stopimo v bližnjo tovarno.

Noč je. Otrok, dobrih 12 let star, se vije in trudi poleg stroja; poglejva ga: osule so se pri njem rožice človeške pomladi; slaboten je, prepaden, in delati mora pozno v noč: narava zahteva svoje pravice, dremotec ga moti, a brezsrčen stroj ga sili k delu. In tam zopet dela ženska, trudi se in vzdihuje: o moje dete! Gotovo je mati, ki ima otroke domá, a jih mora pustiti same, da si prisluži kruha za-nje. — In približa se nedelja, dan Gospodov, a žal, delavcem ni več dan Gospodov, stroj si prilastuje tudi nedeljo. Oddih, sv. maša, družbinsko razvedrilo — to je tuje delavcu, ker stroj deluje noč in dan, in ž njim tudi njegovi deli — sužnji delavci. Kdo bi delavcu zameril, če počasi pozabi na Boga, o kterem mu nikdo ne govori, da omrzne za vero, ktero mu gospodar ruje iz srca pri vsaki priliki . . . Noč in dan je priklenjen na delo in to samo zato, da mu ni treba umreti glada. — In vendar to najhuje še ni! — Milijonar-slepar razznani, da je ob vse; delo se ustavi, delavci se odslové; brez zaslužka in dela so, in nikdo jih ne praša: kaj pa zdaj? Čemu tudi? Vode je še vedno dovolj, da skrije v svojih valovih „misera plebs“; kak pas se še vedno najde, in kako usmiljeno drevo tudi, da prevzame na-se lahko žrtev . . . A to je za delavca zadnje. Toda delavec ima tudi oči in vidi, da povsod ni tako, da je bogatinov mnogo, ki imajo vsega preveč, in vprašajo se: Zakaj bi le mi mali stradali, zakaj bi le nas drli; če je svet naše torišče, če večnosti ni, kakor nekteri pravijo, poskusimo tudi mi svojo srečo! — In tam pa tam slišimo o „štrajku“ delavskem, kakor nedavno o velikem uporu delavskem v Belgiji. Vi se čudite — pravi de Mun — kako da tako zdivjajo delavci, in si ne morete pojasniti, odkod toliko sovraštvo. — Vprašajte raje, kako da se svet že davno ni podrl, ker se toliko časa nikdo ni brigal za-nje. Glejte, na eni strani: mogočni, močni, bogati, srečni — tam: mali, slabotni, revni, nesrečni. Tù egoizem brez mejá, tam sovraštvo brez mere. Kdo bi se čudil, da taki delavci radi poslušajo zapeljivce, ki jih zlorabijo v svoje namene! Boljše slike ne vem o tacih revežih, kakor jo nam kaže Shakespeare v svojem zavratnem morilcu Macbethu. 3. 1. V nemškem prevodu glasé se te vrstice:

Mit ewigem Treten, Stossen macht die Welt
So grimm mich, dass mir alles recht ist, was
Ich ihr zum Trotze kann. Ich fühle mich
So matt vor Noth, so bitter vor Verdruss,
Dass ich auf jeden Wurf mein Leben wag',
Gleichviel ob's schlechter oder besser wird.

Sedaj pa še pojdimo in poslušajmo moderne osrečevalce; o samem zlatem veku ti pripovedujejo, o napredku v vseh strokah človeškega uma in dlana; berimo knjige, in tudi tù se prepričamo, da jih ni bilo srečnejših časov na svetu od naših. — Poglej po svetu, kako se godí; beri in poslušaj, kako se slika življenje, in pred seboj imaš podobo o največjem kontrastu!

In vendar: svet še vedno rad posluša, bere, plačuje take marnje, sam sebi spleta šibo, ki ga bije. Kedaj pač spozná svet, da je vse to le prazna fraza — puhla repa!

Luči hočemo, pravijo brezverci, in požar netijo, da jim je prilika v nesreči okoristiti se z revežem; napredek jim je na jeziku in sejejo vihar, ki odnaša revežu borno kočo pred palačo bogatinovo; zidati hočejo, pravijo, a le podirajo, in na razvalinah nesrečnih si gradé svoje bogastvo. Kedaj vendar že svet poreče s Seb. Brunnerjem:

Fort mit euren hohlen Frasen!
Von der Logik weggeblasen
Flieht der Nebel der Extasen. —
Was folgt eurem Freiheitscarmen?
Die Bewucherung der Armen:
Eine Freiheit zum Erbarmen!

LISTEK.

Nekoliko misli z Lurdskega potovanja.

(Konec.)

Bilo je l. 1848. Spet je revolucija po Evropi divjala. Rovarji, zakleti nasprotniki krščanstva, so javno in skrivno nove spletke snovali, v pogubo družbe, v pogubo prestolov, ktere je krščanstvo vtemeljilo, v pogubo katoliške cerkve. Sveti oče Pij sam umakniti se je moral ognjeniku, ki je začel v večnem mestu bljuvati ogenj. Všel je v Gaeto na Napolitansko. — A glej, tù se je zgodilo, da je Pij izbacnjen od otrok iz lastne hiše, od vseh zapuščen, obrnil oči na Ono, ki jo tako lepo pozdravljamo:

Zdrava morska zvezda!

In njegovo oko zapazilo je v venci, ki ji ga je katoliška cerkev in pobožnost vseh stoletij splela na glavo, prazno mesto, pogrešalo mu je biser, ki bi vložen somerno dovršil blesk njenega venca: bil je biser njenega brezmadežnega Spočetja. Sede; in kmalu je spisano na vesoljni svet vabilo, ali bi katoliški narodi voljni bili, da se dogmatično skliče brezmadežno Spočetje Matere Božje. Temu pritrdil je katoliški svet enoglasno.

Bilo je 8. decembra 1854. Večno mesto o Tiberi je praznično oblečeno, kakor dolgo že ne. Okinčalo se je v pozdrav Brezmadežni. Obdan od stotin viših pastirjev vesoljnega sveta proglasi Pij IX. dogmatično Marije Device brezmadežno spočetje.

Neverni svet se je temu deloma smejal, deloma pa je molčal, ter nekako z vzvišenega stališča pomilovalno oziral se po vernikih, češ, ne prenaglimo se, pustimo, dogma ostane na papirji in ne prekorači zidov bogoslovnic, v kratkem se bodo vneta usta katoliških učenjakov ohladila in ves hrup preneha.

Zmotili so se. Dogme katoliške cerkve niso prazne fraze, one so oživljavne, vse presnavljajoče ideje. In tako zgodilo se je tudi v brezmadežnem Spočetji. Marija sama, ktera je bila po omenjeni resnici pred nebom in zemljo poveličana, vkrenila je nekaj, kar moramo smatrati jednim najviših zgodovinskih dogodkov našega stoletja. Bilo je še ne štiri leta kasneje, ko se kakor blisk razširi po Evropi govorica: Marija se je v Lurdu na Francoskem prikazala. Na vprašanje, kdo da je, odgovorila je: Jaz sem brezmadežno Spočetje. Kaj se je po tem godilo, znano Ti je dobro.

Jaz bi se za ovako govorico malo zmenil. Ko je pa bila reč od cerkvene in svetne oblasti natančno preiskana, ko je sam rimski papež sodbo nižih oblastnikov potrdil, glej zginol mi je ves dvom. Roma locuta, in za vsakega katoličana mora biti — causa finita. Vendar pa sem dolgo časa malo ali nič vedel o Lurdu in kar se v njem godi. Še le ko je pred leti neka oseba, s ktero sem v tesni skupnosti živel, Lurd obiskala, in mi v znak prijateljstva ob Lurdski skali blagoslovljen spominek prinesla, nisem miroval, dokler se nisem o čudovitej prikazni natančniše iz knjige podučil. O tedaj se mi je v srci vnela goreča želja, obiskati kedaj presrečni kraj in poljubiti posvečena tla. Duh in srce bilo mi je od Lurdske prikazni zavzeto, in mislil sem, da bi ne mogel mirno umreti, da ne bi pred spolnila se mi najsrčniša želja. Že nekaj časa, kakor dobro veš, leto za letom odpravljal sem se na dolgo pot, a vselej našla se je kaka zapreka. Lani še le naklonil mi je Bog veliko milost. Ne sam, ampak v pobožni družbi malo da ne 600 avstrijanskih romarjev, nastopil in dovršil sem romanje. Da, poljubil sem sveto skalo, nagledal se blažene doline in zelenih travnikov pirenejskih, ki so pred 28 leti vredni bili vsprejeti iz nebes Marijo brez madeža Spočeto. Napil sem se čudovite vode iz njenega studenca, a napil sem se tudi iz

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. julija.

Notranje dežele.

Cesarjevič Rudolf, ki je več dni potoval po Galiciji in Bukovini, vrnil se je v torek na Dunaj.

Naučno ministerstvo je opozorilo vsa šolska oblastva na postavo z dné 3. junija 1887, po kteri se učencem ne smé zlajšati vsprejem v gimnazije gledé določene starosti. Vse dotične prošnje morajo se zavrniti.

Češki poslanec dr. Trojan, bivši voditelj Mladočehov, poročal je 10. t. m. volilcem v Rakovniku o svojem delovanji v državnem zboru. Dr. Trojan obžaluje neslogo med češkimi poslanci. Mladočeška stranka sedaj nima pravega pomena. Opravičena je bila le do tedaj, ko se je protivila izstopu čeških poslancev iz državnega zbora. Glavno je, da se mladina odgojuje v svojem materinem jeziku. To je Trojan tudi zahteval od naučnega ministra Gautscha. Rekel mu je, da nemščina v čeških šolah pripravlja tla za Pruse. Zbor sklene resolucijo, v kteri Trojanu izrekó zaupanje, ob enem pa tirjajo od čeških poslancev, da v prihodnje odločneje tirjajo svoje pravice.

Hrvatski ban odpotuje 16. t. m. na daljši odpust.

S ***Sedmograškega*** se ljudje zeló selijo v Ameriko in v Rumunijo. Vlada je že storila potrebne korake, da omeji izseljevanje.

Vnanje države.

Srbska kraljica se je 12. t. m. pripeljala na parniku „Zrinji“ v Beligrad. Pozdravili so jo kralj, ministri, avstrijski in ruski zastopnik. — Nekteri Dunajski listi so poročali, da odstopi Ristićevo ministerstvo. Iz Srbije se odločno zanikavajo dotična poročila. In bilo bi tudi čudno, da bi moral Ristić takoj odstopiti. Vlada je že razpisala volitve in sklenila, da se v septembru snide skupščina. Ko bi mislila odstopiti, ne bi pečala se z volitvami. — Minister notranjih zadev razposlal je prefektom okrožnico, naj se prepovedó deputacije, ker imajo poljedelci sedaj mnogo dela. — Naprednjaška stranka je sklenila, da se ne bo vdeležila volitev. Radikalci in liberalci naj si sami razdelé volilne okraje. Radikalci upajo pri volitvah dobiti večino.

Bolgarska deputacija, ktero je sebranje odposlalo, da naznani princu Koburškemu izvolitev, je že na Dunaji. Dopisnik „N. Fr. Pr.“ se je razgovarjal z nekterimi členi deputacije. Ti so mu zatrjevali, da bo princ prevzel bolgarski prestol, akoravno so mnogi krogi druzega mnenja. Najprvo je treba, da volitev potrdi Turčija in potem priznajo tudi druge države. Kaj pa ravno države nameravajo storiti, o tem ugiblje svet in časnikarji pišejo razne kombinacije. Turčija je v zadregi; pomagati si hoče s tem, da z okrožnico vpraša vnanje države, kaj je treba storiti. Med tem časom se bodo države odločile na to ali ono stran. — Glasilo italijanske vlade, „Popolo Romano“, odločno opominja Rusijo, naj se približa ostali Evropi, da se reši bolgarsko vprašanje in ohrani evropejski mir. Imenovani list upa, da bo ruska vlada drugače ravnala, kakor zahtevajo ruski časniki. — Iz Peterburga se poroča „Münch. All. Ztg.“ iz ruskih vladnih krogov: „Na tem je ležeče, ktero zagotovilo mora dati izvoljeni princ ruski vladi. Ruska vlada bo nekoliko odjenjala, ker se je naveličala bolgarskih homatij. Merodajni krogi raje vidijo osodo Bolgarije v rokah katoliškega princa, kakor sedanjega regentstva. Ruski listi so s princem nezadovoljni, vendar ne vedó, kako bi pisali, ker Katkov ni še izrekel svojega mnenja. „St. Pet. Vjedomosti“ pišejo: Akoravno je naročena srebrna skleda, v kteri hočejo ponuditi princu Koburškemu soli in kruha, vendar Bolgari ne smejo pozabiti, da so v zgodovini slučaji, ko so bili naročeni celi obedi, kterih pa niso oni okusili, za ktere so bili naročeni. Rusko stališče je jasno in se ne bo spremenilo tudi ne nasproti gotovi stvari. Misel, Rusiji navaliti gotova dejanja, pokazala se je že na predvečer izvolitve princa Valdemara. Ne smé se pri tem pozabiti, da je pot gotovih činov pot sile. Oni pa, ki se noče s silo upirati sili, mora se odločno držati svojega ugovora v imenu pravice, drugače je ugovor prazna grožnja. To pa se ne strinja s častjo Rusije, niti sploh z dostojanstvom velike države. Zgodovina je videla že mnogo šaljivih iger in slučaji so večkrat odločevali. Bolgarskega vprašanja, ki je že nad jedno leto javno in jasno, ne more rešiti slučaj. Ako sedanja igra postane zgodovina, potem se Rusija ne vidi izza hrbta Evrope. Rusija se bo držala v tem vprašanji dosedanje politike. — Bismark po svoji navadi čaka na preži, kaj ukrenejo druge države, v prvi vrsti Avstrija. Ko se zjasni stališče evropejskih držav, potegnil bo na ono stran, kjer mu bo kazalo največ dobička. Njegova glasila pišejo, da je za Nemčijo vse jedno: ali Bolgari izvolijo princa ali proglasé republiko. — Iz Pariza poroča „Pol. Corr.“: Francoski državniški krogi sploh odobrujejo izvolitev princa Koburškega. Na ta način je mogoče, da se reši bolgarsko vprašanje. Upanje je, da bodo vse države razun Rusije potrdile izvolitev. Da se pridobi tudi Rusija, odstopijo naj regenti in le tako dolgo vladajo, da pride knez v Bolgarijo. Rusija bo potem morda princa Koburškega pripoznala kot začasnega regenta s tem pogojem, da skliče novo sebranje, ki naj ga voli knezom.

Nemški cesar potuje v Gostin. Med potjo se snide 18. t. m. v Lindau z bavarskim princem in regentom Luitpoldom. — Nemški trgovci v Strassburgu so ponujali trgovcem francoske narodnosti kompromis pri volitvah v trgovinsko zbornico. Francozi niso vsprejeli kompromisa, izvoljeni so sami vladni nasprotniki. Nemška vlada ne bo tako hitro zatrla francoske narodnosti v Alzaciji in Loreni.

Kakor smo že včeraj sporočili, bila je v ponedeljek v ***francoski*** zbornici burna seja. Poslanec Laisant je namreč trdil, da je sedanje ministerstvo sestavljeno pod tujim vplivom. Ministerski predsednik Rouvier ni počakal, da bi predsednik zbornice, Floquet, opomnil poslanca na red, temveč skoči proti predsedniku in tirja, naj graja poslanca. Floquet je bil razžaljen in je hotel odstopiti. Odstop Floqueta bil bi za zbornico nesreča, ker on je vrlo sposoben in nepristransk predsednik; spoštujejo ga vse stranke. — V torek je bila zopet seja. Predsedoval je Anatole de Laforge in prebral pismo Floqueta, v kterem s kratkimi besedami naznani, da odstopi. Načelnik levice nasvetuje resolucijo, da Floquet zopet prevzame svojo službo kot zbornični predsednik. Zbornica je z 486 glasovi zavrgla Floquetovo demisijo; noben poslanec ni glasoval nasprotno. Floquet bo vsled te zaupnice zopet prevzel predsedništvo.

Belgijska zbornica se posvetuje o novi vojaški postavi, ki med drugim določuje tudi osebno vojaško dolžnost. Vojni minister toplo zagovarja osebno vojaško službo. Danes bo glasovanje. Predlog bo skoraj gotovo z malo večino vsprejet.

Italijanski senat je potrdil vse predloge, ki so bile na dnevnem redu, in tako končal svoje delo. — General Saletta je brzojavil iz Masave: Zaloga smodnika v Tauludu se je razletela v zrak. Dokazano še ni, se je li nesreča pripetila slučajno ali po hudobiji. Sedem vojakov je mrtvih, 15 težko, veliko lahko ranjenih. — Na otoku Sardiniji je več ljudi umrlo za kolero. Posebno razsaja kolera na Siciliji. Iz Catanije bežé prebivalci. — V kratkem se objavi okrožnica papeževega državnega tajnika o rimskem vprašanji. Novi nuncij za Monakovo, msgr. Ruffo Scilla, odide prihodnji teden na svojo službo. — Nedavno se je končala pred vojnim sodiščem obravnava proti prejšnjemu poveljniku italijanskih čet v Masavi, generalu Gené-u. Vojno sodišče je dalo spričevalo, da je general Gené najčastneje izvrševal svoje vojaške dolžnosti.

Angleška zbornica jako hiti, da hitro reši predloge. V ponedeljek se je v spodnji zbornici pričelo drugo branje irske zemljiške postave. Liberalni unijonisti so se 8. t. m. posvetovali, kako naj glasujejo o tej postavi. Sklenili so jednoglasno, da bodo glasovali za drugo branje s tem pogojem, da smé vsak člen pri nadrobni obravnavi staviti svoje nasvete.

Iz ***Carigrada*** poroča „Pol. Corr.“: Sultan bo v kratkem potrdil železnično pogodbo s Srbijo. Potrjenje srbske vlade je že došlo v Carigrad. — Turški odposlanci, ki vrejujejo turško-srbsko mejo, bodo nekoliko odstopili Črnogorcem. Tako bo vendar enkrat rešeno vprašanje med Turčijo in Črnogoro. — Sir Drummond-Wolf je imel 9. t. m. odpotovati iz Carigrada. Kakor se sedaj poroča iz Londona, posloví se še le jutri od sultana.

Deputacija s ***Krete*** se je vrnila iz Carigrada domov. Krščansko prebivalstvo upa, da bo sultan vredil razmere na otoku. Tako se poroča s Krete. Prebivalci pa bodo najbrž še dolgo pričakovali od Turčije pomoči, ker turška vlada le obljubuje, a ničesa ne stori.

Izvirni dopisi.

Iz Knežaka na Pivki, 13. julija. (Misijon.) Tudi pri nas se je vršilo od 25. junija do 5. julija ljudsko poslanje ali bolj prav, bile so duhovne vaje; kajti sv. misijon smo imeli že leta 1882 v drugi polovici meseca junija. Kakor takrat, tako so bili tudi letos prišli preč. gg. misijonarji lazaristi iz Ljubljane. Spovedanih je bilo okoli 1400. Bogu bodi hvala, le malo jih je, ki bi se ne bili vdeležili ponujanih milosti. — In še izmed teh je večina izostala ne toliko iz malomarnosti, ampak iz drugih zaprek. Hvala gg. misijonarjem in vsem gg. spovednikom! Ant. Ponikvar.

Iz Dolenjskega, 11. julija. (Cviček.) Morebiti bi kdo rad zvedel, kako kaže trta pri nas. Bogu bodi potoženo, veliko škodo nam je napravila nesrečna toča! Vendar do zdaj ni ukončala onih goric, kjer nam boljše vino raste. Do zdaj kaže dokaj lepo, po nekterih goricah celó prav lepo. Kjer lansko leto ni pozeblo, je zares polno grozdja. Ako nas Bog obvaruje daljne nesreče, smemo pričakovati dobre kapljice. Ob tej priliki si ne morem kaj, da bi vas ne vprašal: Zakaj naše dobro vino zovete „cviček“? In še celó „Dolenjske Novice“ večkrat pišejo o „cvičku“. „Cviček“ je vino, kterega daje trta na kakem visokem kraji, pod hosto, kjer ne dozorí grozdje in je pijača kisla in pusta, da je, bi rekel, za strašilo.

Vinom pravimo: Istrijanec, Štajarec, Hrovat, Avstrijan; ali tudi po kraji: Semičan, Metličan, Draščan. In do zdaj smo na Dolenjskem pridelanemu rekli „Dolenjec“. Vselej sem nevoljen, kedar

---

duhovnega vira čeznaravnega življenja, ki tukaj v takej obilnosti teče. Da, preljubi moj, veroval sem tudi pred, trdno veroval, a potem, ko sem videl, kar se je v Lurdu godilo, vžgalo se mi je srce in želel sem na mestu stokrat umreti za sv. vero! Um in srce sta mi prenapolnjena od vtisov, ki sem jih tukaj prejel.

Le nekaj sem pogrešal pri sebi — Tebe. Saj veš, kader je srce polno, tedaj čuti človek vsled onega socijalnega nagona, ki nam je vsem lasten, potrebo drugih, do kterih ima posebno zaupanje, razodeti se ter noseče srce olajšati. Ni te bilo. Okoliščine so tako donesle, da nisi mogel z menoj. A spominjam se dobro, kako si mi o najinem poslednjem svidenji v Ljubljani naročal, zvesto vse Ti sporočiti, kar bom videl in slišal. Toda dobro veš, preljubi prijatelj, da s pota ni mogoče daljših pisem pošiljati domov, ni niti časa za to, niti moči ne dopuščajo.

Že več mesecev je od tega preteklo. A živi vtisi Lurdskega potovanja ne morejo mi iz spomina. In ko mi je le po večmesečnem neprestanem delovanji vendar zopet priložnost dana bila, za nekaj dni oddahniti se, segel sem v mirni brezskrbnosti po dnevniku ter začel prebirati kratke črtice z dolgega potovanja. In glej, zopet mi pred oči stopajo gledane podobe, domišljija se mi obuja, zopet mi misli duhá spreletavajo, srce se vnema in čutov kipí. Kako še le zdaj občutim, kaj se pravi: Et meminisse iuvat!

Pa tudi Ti, preljubi, mi stopaš pred duhá. Kaj pa poreče, povprašujem se, ako še dalje molčim? Ne bom več molčal, predragi. In kako bi mogel molčati? Govoril Ti bom, napisal Ti, kar sem videl in občutil, ko Tebe ni bilo pri meni.

Ne, popraviti moram: ne toliko, kar sem videl, Ti hočem popisati, marveč kar sem o tem gledanji mislil in čutil. Po mojem mnenji omikanemu človeku potovanje ne bodi v to, da dosti vidi — saj vidi tudi žival — ampak v to, da o tem, kar vidi, bodi še tako malo, dosti misli. In jaz sam sem prepričan, da tudi Tebe ne zanima toliko opisovanje tujih mest in krajev, tudi ne statistične črtice, vse to se lahko naučiš iz knjig — saj imate v Ljubljani knjižnic — tudi so drugi v tem oziru pred menoj naše romanje mično opisali. Ne, duh je, ki oživlja, ideje vladajo svet. Brezmadežno Spočetje zažarilo je na obzorji 19. stoletja, ob njem vnel se je živahen boj idej. V ta duševni boj bi Te rad vpeljal.

Sicer pa tudi dobro veš, da sem jaz eden tistih, kterim pravijo samotarji. Res, pravi samotar! Najneznamenitniša stvar vzbudí mi večkrat toliko pozornost, da se o nji za eno ali več ur popolnoma zamislim, in tedaj pelji me pot prek najkrasniših jezer, mimo najbolj romantičnih gor in visokostolpnih mest, ne bom nič videl ne slišal! In ta Francija, stare slave domovina, zibel toliko slavnih mož in pesnikov, najvišjih idej gojiteljica in pogumna razširjevateljica, velikih političnih in socijalnih prekucij ognjišče, rekel bi, vsega dobrega in slabega početnica, na ktero je Evropa in nje osoda že nad dvesto let tako tesno navezana, ta Francija, pravim, koga bi ne mikala, komu ne obujala raznih misli in spominov, komu, ki le količkaj pozná zgodovino poslednjih časov?

In, ali ni morda iz te Francije kak žarek, akoravno majhen, zasijal tudi na našo Slovenijo?!

Hočeš z menoj, prijatelj? Ne boš se kesal. Naš namen pa bodi pred vsem, v duhu še enkrat pozdraviti, poljubiti od nog brezmadežne kraljice nebeške posvečeno skalo masabijelsko!

Pozdravljam Te

Samotar.

dobrega, in zares zdravega „Dolenjca“ kdo imenuje „cviček“. Pa ne le jaz sem nevoljen, vsak pošten Dolenjec spoštuje svojega „Dolenjca“. Zares spotakljivo je, brati celó v domačih listih o „cvičku“. Bomo mar s tem naše vino povzdignili? Dober „Dolenjec“ je bil povsod spoštovan, ker je zares zdrava pijača, kakor sploh trdijo zdravniki. Zakaj bi ga tako psovali? Mnogo se izvozi vina z Ogerskega, tudi z Hrvaškega, ki je pa le ponarejeno vino. Svet, ki dandanes vse kvari, ga hvali in pije — brlozgo, poštenega „Dolenjca“ pa zaničuje. Posebno je vredno opomniti gg. župnike, ki kupujejo vino, da pazijo, če je res vino. Že pred več leti, ko še ni bilo toliko sleparije na svetu, je prišel kupec z Gorenjskega in je rekel mešetarju, naj mu preskrbí takega vina, kakoršnega je pretečeno leto kupil. A mešetar mu pové, da je bil jabolčnek. Kaj pa današnje dni, ki je toliko sleparije! Veliko voz kranjskih jabelk je pretečeno jesen šlo v vino. Za pijačo je tako vino sicer zdravo. Koliko pa ljudje spijó, kar ni vino in vendar se tako imenuje! Težko je zaupati neznanemu prekupcu, da bi prodajal pravo in resnično vino. — Se enkrat toraj: Spoštujte naše domače, pošteno, zdravo vino in ne pridevajte mu zaničljivega priimka „cviček“.

Iz Postojne, 13. julija. Došlo je semkaj petdeset brambovcev, deloma kranjskih, deloma štajarskih, ter dvajset višjih častnikov. Vršé se namreč pripravne vojaške vaje k glavnim divizijskim vajam, ki bodo v Postojni in okolici od 20. avgusta do 11. septembra. Pričakujeta se k njim nadvojvoda Rainer in FZM. Kuhn.

Naša „Jama“ ima letos nenavadno veliko obiskovalcev; danes došla je semkaj amerikanska družba, ki broji le žensk štirideset.

Dne 6. julija je bila tù okrajna učiteljska konferenca, pri kteri sta v splošno zadovoljnost poročala gg. Perne in Kostanjevec; prvi „o tihem, skromnem učiteljevem življenji“; drugi „o šolskih zamudah“.

Iz mestnega zbora Ljubljanskega.

(Konec.)

12. julija.

Mestni odbornik Potočnik poroča v imenu stavbinskega odseka o ponovljeni prošnji Kranjske stavbinske družbe gledé stavbinske črte na Vrtačah ter nasvetuje: „Mestni zbor umakne svoj sklep z z dné 3. marca 1887. in dovoli gradnjo projektiranih hiš na Vrtači po črti, ktera veže vogal „jahalnice“ z voglom Korzikove ograje. Predlog se sprejme.

Mestni odbornik Gogala poroča v imenu policijskega odseka o mestnega konjača Joras-a prošnji, da se ž njim sklene nova pogodba in mu plača zviša. Od leta 1881. do 1884. dobil je konjač za odpeljavo ikrastih prašičev iz klavnice, kterih je bilo 129, precejšno svoto, a sedaj za iste, kakor sploh za odpeljavo živine ki pogine, se mu ne bode posebej več plačevalo. Policijski odsek nasvetuje, da se s konjačem Jorasom pogodba ponovi za deset let in se mu določi letne plače 400 gold. Ako bi ne vsprejel pogodbe, vzame se njegova odpoved na znanje.

Dr. Vošnjak se jako čudi, da je bilo prej toliko ikrastih prašičev, zdaj pa nobenega več ni. Vprašati bi bilo mestne živinozdravnike, je li ta bolezen popolnoma zginila?

Dr. vitez Bleiweis odgovori, da je izšla naredba ministerstva. ki dovoli, da se smé vživati tudi meso od ikrastih prašičev, ker ni škodljivo, ako se surovo ne povžije. Pse lovil bi naj konjač le dvakrat na teden, to bi že zadostovalo.

Dr. Tavčar se protivi povišanju plače konjaču; plačajo naj se mu samo določene takse. Zadosti pa popolnoma, če dvakrat na teden pse lovi.

Dr. Vošnjak naglaša, da to vendar ne gré, da se meso ikrastih prašičev prodaja, kakor meso od zdravih prašičev.

Poročevalec Gogala opomni, da so imeli mesarji prej neko blagajnico, iz ktere so bili izplačani ikrasti prašiči, ki so se izročevali konjaču, a ta blagajnica se je posušila. Meso ikrastih prašičev, če se dobro precvre, ni škodljivo. Ko se je predlog dr. Tavčar-ja odklonil, vsprejme se nasvèt policijskega odseka.

Mestni odbornik Toma Zupan poroča v imenu šolskega odseka o letnem izvestji c. kr. okrajnega šolskega nadzornika za ljubljansko mesto o mestnih ljudskih šolah 1885/6. leta in nasvetuje, da isto mestni zbor vzame na znanje. Potem se javna seja sklene.

Domače novice.

(**Vabilo.**) Podružnica svetega Cirila in Metoda „Zidanmost z okolico“ obhaja dne 17. t. m. popoludne ob 6. uri svoj redni letni zbor v prostorih Potočinove gostilne ob Savi s sledečim vsporedom: 1. Nagovor predsednikov. — 2. Poročilo blagajnikovo. — 3. Poročilo tajnikovo. — 4. Vsprejem novih in vplačevanje starih udov. — 5. Volitev dveh zastopnikov k glavni skupščini v Trst. — 6. Razni nasveti. — Na to sledí prosta zabava. K temu zboru vabi vse ude in prijatelje društva najuljudneje

odbor.

(**Krški godbeni klub in ondotni pevski zbor**) priredita v nedeljo, t. j. 17. t. m., „dobrodelni koncert“ na vrtu gostilničarja g. Fr. Gregoriča na korist po toči poškodovanim Dolenjcem Krškega političnega okraja. Začetek točno ob 6. uri zvečer (tudi pri slabem vremenu pod streho na vrtu). Vstopnina za osebo 40 kr. — Ker je čisti dohodek namenjen našim najbližnjim sorojakom, se je nadjati obilne vdeležbe ne le Krškega prebivalstva, temuč tudi onega iz okolice.

(**Razpisane službe.**) Razpisani ste definitivno, oziroma začasno učiteljska služba na dvorazredni ljudski šoli na Studencu z letno plačo 400 gld. in prostim stanovanjem ter učiteljska služba na jednorazrednici na Trebelnem z letno plačo 500 gld in prostim stanovanjen. Prošnje do 15. avgusta c. kr. okr. šol. svètu v Krškem. — Razpisana je služba 2. učitelja na trorazrednici v Dragatuši, plače 450 gld. in stanovanje. Dalje služba 3. učitelja na trorazrednici v Semiči, plače 400 gld.; prošnje do 10. avgusta.

(**Iz Celja**) se nam piše: Osmi razred Celjske gimnazije je letos obiskovalo 23 dijakov. Zrelostni izpit pa jih je skušalo napraviti 20 — trije so odstopili. Izmed teh 20 je napravilo izpit sledečih 10: Karl Babnik, Karl Binder-Krieglstein, baron; Koloman Feld, žid; Karl Folger, Josip Kupferschmidt, Dragotin Presker, Josip Simonitsch, Alojzij Šoba, Oton Vidic in Franc Višnar. Štirje so reprobirani na dva meseca, trije pa na jedno leto; trije so odstopili med skušnjo. Odlike ni dobil nobeden.

(**„Zveza slovenskih posojilnic“**) ima letos občni zbor v Mariboru, in sicer prihodnjo soboto dné 23. julija (ne 16. julija) popoludne ob 3. uri v prostorih Mariborske posojilnice.

(**Obrtna zadruga**) sostavila se je na Vranskem. Načelnik ji je kovaški mojster g. Anton Golob, namestnik njegov pa sedlarski mojster gosp. Anton Ottenschläger. Za zadružnega komisarja imenovala je politična gosposka ondašnjega tajnika okrajnega zastopa g. Ivana Gaberška.

(**Drugi Marski parnik „Graz“**) zdričal je v sredo dopoludne iz pristana v „Fischerau-u“, kamor ga je Dunajski voznik pripeljal, po umetno napravljenih saném, v Muro. Ljudi sicer ni bilo toliko skupaj, kakor nedavno v Pulji, kjer so stolpnjačo „Cesarjevič Rudolf“ v morje spuščali, manjkalo se jih pa tudi ni. Kakor se čuje, pričel se bo že ta teden promet na Muri. Tudi parnik „Graz“ se je imel na svojem popotovanji po suhem z Dunaja v Gradec boriti z raznimi nezgodami. Zlasti so se skoraj vsi mostovi pokazali preslabe, kar pa ni čuda, kajti parnik sam z vso svojo pritiklino tehta okroglih 100 meterskih centov. Še nekaj se nam zdí potrebno omeniti, razliko namreč, ki je med spuščanjem ladij v morje in v reke. V morje se spuščajo navadno z zadnjim koncem naprej, v reko zdrči pa ladija po napravljenih saném s stranjo, in to zato, da ne pride vsled silnega potiska, ki ga lastna njena teža na-jno napravi, prezgodaj na ono stran reke, temveč lepo v sredi ostane, ker s svojo širno stranjo vendar ne more vode tako rezati, kakor s koncem.

(**Velevažna naredba.**) „Edinost“ piše: Čujemo, da je visoko predsedništvo c. kr. prizivnega sodišča v Trstu izdalo ukaz na vsa podredjena mu c. kr. sodišča, da se imajo vse sodne vloge reševati v onem deželnem jeziku, v kterem so izročene in da se dosledno tudi zemljeknjižni vpisi imajo zvršiti v jeziku, v kterem je spisana dotična prošnja. — Odvisno je toraj od slovanskih naših strank dovršno uvedenje našega jezika v naša sodišča.

(**Nova podružnica sv. Cirila in Metoda.**) V nedeljo 3. julija imeli so Svetoivanski narodnjaki posvetovanje, da bi se ustanovila podružnica za ves Svetoivanski okraj. Pričujočih je bilo blizo 30 narodnjakov. Govoril je gosp. Josip Nagode in razjasnil nekoliko pomen družbe sv. Cirila in Metoda, in je priporočil čast. g. Ivana M. Vatovc-a, da ga izvolijo kot pooblaščenca in on je bil jednoglasno izvoljen. V kratkem času bode sklical gosp. Ivan Vatovec zopet zbor, ki bode izvolil odbor.

(**Imenovanja.**) Finančni minister je imenoval finančnega tajnika dr. Al. kneza Poninskega finančnim svetovalcem v področji finančnega ravnateljstva v Trstu. — Gospica Ernestina Razlag je imenovana učiteljico na dekliški šoli v Brežicah, gospica Marija Turk podučiteljico v Poljčanah, gspč. Karolina Potočnik podučiteljico na dekliški šoli v Brežicah.

(**Razpisane službe.**) Pri ravnateljstvu financ za Primorje razpisano je mesto računskega vežbenika z letno plačo 300 gld. Potrebno je znanje nemškega, slovenskega in italijanskega jezika. Prošnje v štirih tednih c. kr. finančnemu ravnateljstvu. — Pri c. kr. deželni sodniji v Trstu mesto kancelista. Podčastniki, koji so dovršili trimesečno prakso pri sodniji, imajo prednost. Prošnje do 12. avgusta deželni sodniji.

Razne reči.

— Velika nesreča se je dogodila 5. julija v mestu Zugu v Švici. Mesto Zug šteje okoli 5600 prebivalcev in leži ob jezeru. Okoli 2. ure popoludne zapazi nek ribič, da poka zidovje njegove hiše. Kmalo potem se odtrga okoli 80 čevljev dolg in 30 čevljev širok kos obrežja in se zvrne v jezero. Okoli 7. ure zvečer se je utrgal drugi in okoli 11. ure tretji kos obrežja. Utonilo je okoli 30 oseb, pogreznilo se je blizo 30 hiš; nad 600 ljudi je brez strehe. Škoda znese nad jeden milijon. Strah je bil velik; ljudje so bežali iz mesta, ker so se bali, da se pogrezne vse mesto v jezero.

— Ta jo je pa speljal! Znano je, kako prekanjeni da so Arabci. Na svojem potovanji poide nekemu Arabcu vsa hrana, in več časa že ni ničesar zavžil. Zdaj zagleda svojega znanca vračujočega se iz daljnega kraja zopet na svoj dom. Mirno sedí na tléh kraj pota; razgrnil je pred seboj obilno jedí in pijače, ter se okrepčaval pod milim nebom. Kako bi tudi lačnega popotnika kaj doletelo od okusnega kosila? Prositi ga je sram, znanca sta že več let, povabiti ga pa le noče, če ga je tudi že opazil in mu odzdravil svoj: „aaleikum!“ Če mu kaj veselega povem od doma, me gotovo povabi. Naj prisedem, da mu še bolj natanko razložim, si misli. Vošči mu toraj prav po orijentalski navadi na dolgo in široko vso srečo, imenuje ga prvega ljubljenca Allah-ovega v Edenu, ki ga je po tako nevarnem in dolgem potovanji zdravega in srečnega pripeljal zopet v obližje svojega doma itd. A njegov znanec se ne zmeni za njega, jed in pijača mu gresta toliko v slast, da še časa nima kaj odgovoriti; dela se celó, kakor bi popolnoma preslišal laskave besede svojega prijatelja. Toraj s tem ga ne omečim, si misli, poskusimo drugače. „To si pa dobro pogodil, da si si omislil tako lepega iz izvrstnega psa, prejšnjega boš lahko pogrešal.“ — „Kaj? Ali je mar domači pes poginil?“ vpraša — in roka, ki je nesla slasten in precej velik založaj proti ustom, na pol pota obstane. — „Preveč mesa je imel, ko je kamela poginila.“ — „Kako? tudi kamele ne dobim več doma?“ Roka otrpne in košček pade na tla. — „Kaj pa! Odkar je žena umrla, ni bilo nobenega, ki bi ji bil krmo pokladal.“ — „Moja žena je umrla?!“ zaupije in skoči na noge. — „Ko ji je otrok umrl, jo je taka žalost obšla, da je dobila mrzlico in kmalo tudi ona umrla.“ — „Toraj tudi otroka ne dobim več?“ bolestno vsklikne. — „Kako neki? Ko se ti je hiša podrla, podsulo ga je in popolnoma usmrtilo.“ — To je bilo pa „bon Arab-u“ že preveč. Popusti vse na tleh in dirja proti domu — lačni njegov znanec pa se vsede na njegovo mesto in prekanjeno zvit gleda za odhajajočim. Kaj pa da ne pozabi koščkov — menda iz samega strahu, da bi konca ne vzeli — spravljati na tisto mesto, kamor so bili po svoji naravi tako že odmenjeni.

— Še malo počakajte! Zla navada je, če otroci prosijo potrpljenja in čakanja brez tehtnega vzroka. To je že začetek nepokorščine, ki ima večkrat hude nasledke, kar spričuje grozni pripetlej iz življenja mladega princa Louis Napoleona. Razvadil se je bil namreč že v prvi mladosti, da je pogostokrat prosil, naj ga še malo počakajo; saj deset minut, kadar so ga namreč klicali od igre k učenju, ali iz postelje, ali k počitku. Ko je oče Napoleon III. bil zgubil cesarstvo, je šel tudi princ z očetom v prognanstvo na Angleško. Angleži so se toraj voj-

skovali z Zulukafri. Princ se pridruži Angležem ter se odpravi z njimi v Afriko. Necega dne gre mal oddelek iskat pripravnega kraja za taborišče, mladi princ gré ž njimi. Pripraven kraj so kmalo našli. Mladi princ pa zdaj poprosi častnika oddelek vodečega, naj bi še malo počakal, saj deset minut, da izgotovi neko začeto risarijo. Častnik dovoli. Deset minut preteče, Angleži zajašejo konje, kar naenkrat prilomasti četa divjih kafrov. Peščica Angležev morala je bežati, če si je hotela rešiti življenje. In res, vsi so se rešili — le mladi princ ne. Zapoznivši se, ni mogel tako hitro na konja. Po kratki borbi bil je premagan in ubit. — Kako žalost je pač občutila uboga princeva mati, sosebno ko je zvedela, da je bila prav princeva razvada, da ni vselej točno ubogal in prosil „še malo počakajte“, ravno vzrok njegove zgodne in tako grozne smrti. — Mladina uči se točne ubogljivosti.

— Velika prevara. „Je li krasna gospica tù-le Vaša hčerka?“ „Da, to je! Ali nameravate morebiti prositi za njeno roko?“ „Bog varuj! Jaz le vprašam, da bi zvedel, kdo mi bode plačal račun, kajti gospodičina je vzela blago za plesalno obleko, ktero ima na sebi, pri nas na upanje!“

Narodno gospodarstvo.

Škoda vsled toče.

(Konec.)

Repne vrste, zlasti sladkorno in belo peso toča hudo zdela; vsako točnato zrno, veliko ali malo, prebije mehka peresa, ktera razkleščena okoli ležé. Dokler je srce nepoškodovano, perje kmalo zopet zažene, korenine sicer v rasti nekoliko zaostanejo, pa si hitro opomorejo in škoda se „zaraste.“ Tudi v poznem poletji ali v jeseni uniči toča večidel le perje. Ako je mogoče otolčeno peso dalje časa v zemlji pustiti, se škoda deloma popravi; kadar pa žuga mraz, je seveda treba vse sadeže pospraviti. Škoda, ki jo toča pri pesi napravi, se navadno premalo ceni. To velja tudi o krompirji. Poškodovan korunovec na kvar nanajajočim se gomoljem na novo požene, krompir pa vsled tega droben ostane. Opomore si pa, če ga dalje časa pustimo na njivi, in škoda se deloma popravi. Huda toča, zlasti pred cvetenjem, prav bistveno vpliva na pridelek in škoda ceni se večinoma prenizko.

Predivnatim rastljinam, lanu in konopljam, toča močno škoduje. Vsako, še tako neznatno poškodovanje lakna zmanjša kakovost. Dobljeno blago je krhko in se trga pri izdelovanji; škoda po toči je tedaj občutljiva. Ako so stebla ulomljena, ni upati veliko vlaknine. Lan se bolje upira kot sicer močneja konoplja. Ako nam je glavni namen pridelati mnogo semena, tedaj toča — seveda, če ni prav prehuda — ne škoduje toliko, kakor kedar hočemo imeti obilno vlaknine.

Hmeljevi nasadi po toči ne trpe toliko, nego se splošno meni: da se le kasneje prav ravna ž njimi. Mlade, 1 do 1·5 metrov visoke rastline se po hudi toči izrujejo; kmalo poženó nove odrastke. Ce so rastline že 2 do 3 metre visoke, se toliko obrežejo, kolikor so poškodovane, zdravi deli pa na novo poganjajo. Bujno rastoči divjaki se morajo odstraniti. Ko pa hmelj že odcvete ali češarke napravi, tedaj pač ni misliti na zboljšanje, škoda je potem zeló velika.

Krmenskim rastlinam in travnikom toča bolj škoduje, nego se navadno meni. Najbolje je, zlasti pri travnikih, ostanke takoj pokositi. Bolj pičlo prvo košnjo nam povrne lepa otava. V tem oziru se največkrat greši. Razbite rastline napravljajo s svojimi mrtvimi deli nekako odejo in zavirajo, da trava ne more z novega pognati. Marsikteri poljedelec meni, da mora tukaj čakati, a to obotavljanje se mora brezpogojno zavreči.

Kjer je po hudi toči videti, da je večji del pridelka uničen, velja hitro ravnati. Prvi trenotek se zdi potolčeno polje večinoma slabeje, kot nekaj dni kasneje, ko se poškodovane rastline vsaj deloma popravijo. Če se v naslednjih dneh ne pokaže nikako bistveno zboljšanje, mora se kaj novega zasejati. Kolikor bolj zgodaj nesreča polje zadene, toliko lože si kmetovalec izbira med raznimi razstlinami, ktere more sejati mesto poškodovanega pridelka. Posejati pa se mora dotlej, dokler je še kaj vlage v tleh; le tedaj je upati primeren pridelek.

Če žitno polje toča meseca majnika potolče, se mora kmalo razorati. Seje se na to lahko ječmen. oves, ajda, koruza, ogršica, bob itd. Razun tega konoplje in lan kot predivnate rastline; dalje sladkorna ali bela pesa, podzemljice (zgodnje), kolerabe, zelena turšica, sirek za pičo. Tu se tedaj lahko po potrebi izbira.

Na polje, potolčeno meseca junija, more se sejati ogršica, sem ter tje tudi ječmen (po klimatičnih razmerah), ajda zbog zrna; sirek, turšica za zeleno klajo. Tudi grah ali bob bi vtegnil tu ali tam vspevati.

Meseca julija ne moremo več toliko izbirati. Kjer imajo dvojni pridelek, more se sejati še večina zgoraj za mesec junij navedenih rastlin; drugje pa se da misliti le bolj na zeleno krmo. Posajena pesa in repa daje obilen pridelek. Priporočila vredna je setev rži, ki daje v jeseni mnogo krme, drugo leto pa, če se nekoliko pognoji, dobro žetev.

Konec julija in početkom avgusta je žito, zlasti ozimno, po naših krajih večinoma pospravljeno. Misliti se da le še na pridelovanje krmenskih rastlin.

Priporoča se poškodovanemu polju z umetnimi gnojili (guano ali kilisalpeter) postreči. Izvrstno pomaga vsem rastlinam stanjšana gnojnica.

Zavarovalna društva imajo med svojimi zavarovalnimi pogoji, pridržek, da za slučaj, ako toča zgodaj pobije le en del odškodnine izplačajo (50 odstotkov), in kmetovalcu prepuste, da se za drugo zgubo s pridelovanjem klaje odškoduje. Škoda za časa žetve se popolnoma povrne, enako tudi, če vsled krajevnih razmer ni več mogoče krme sejati.

Želeti je, da pri teh nesrečah kmetovalec ne zgubi glave, marveč da brzo potrebno ukrene; z druge strani pa, da nihče ne zamudi svojega polja zavarovati proti škodi po toči. Kolikor več posestnikov bi se zavarovalo, tem manje stroške bi posamezni imeli, tem manj bi na leto plačevali. Seveda bi se v resnici to le tedaj moglo doseči, ko bi dežela ali država imela zavarovanje v svojih rokah, kar bi bilo pač zares želeti. Potem bi se lahko vsakdo primoral, da se zavaruje, in za časa nesreče imel bi gotovo pomoč.

Telegrami.

Peterburg, 14. julija. „Pet. Journal“ piše, da princ Koburški ne pojde z bolgarsko deputacijo v Sofijo; če pa to stori, bo položaj le bolj zamotan. Ako nektere države potrdijo volitev, bodo konečno spoznale, da s tem le obtežé položaj in pospešujejo načrte regentov, ki hočejo mej državami delati razpor. Vnanje države se ne bodo oddaljile od dosedanjega postopanja.

Sofija, 13. julija. Turška vlada je po bolgarskem zastopniku Vulkoviču naznanila vladi, da je sultan zeló zadovoljen z izvolitvijo princa Koburškega knezom bolgarskim, Turčija bo volitev potrdila in tudi druge vlade nagovarjala, da jo potrdijo.

Umrli so:

V bolnišnici:

10. julija. Anton Jeraj, 70 let, Marasmus. — Peter Uranič, ključar, 28 let, jetika.

Tujci.

12. julija.

Pri *Maliču:* Otto Koschatzky, c. k. nadporočnik, z Dunaja. — Wendekind, Glück, Blau, Schadek, Schmidt, Engel in Löw, trgovci, z Dunaja. — R. Purkert, c. k. nadporočnik, iz Kavalesce. — W. Lininger, knjigovodja, iz Vevč. — M. Nimus, posestnik, iz Novega mesta. — J. Hermann, posestnik, iz Radovljice. — J. Barvič, profesor, iz Moravč. — J. Pokorny, učitelj, iz Tridenta. — J. Loser, zasebnik, z družino, iz Tridenta. — J. Hofbauer, kupčevalec, iz Trsta. — F. Abele, c. k. nadinžênir, z družino, iz Pulja.

Pri *Slonu:* B. Goetz, trgovec, iz Nemčije. — A. Waldhausen, zasebnica, iz Nemčije. — Rosefeld, Jakobovitz, Kohn, Brody in Benedix, trgovca, z Dunaja. — H. Zamišek, trgovec, iz Nemčije, — M. grof Barbo, zasebnik, iz Ogerskega. — M. Pfurtscheller, trgovec, iz Nemčije. — R. Seemann, zasebnik, iz Koroškega. — Pfeffel, veleposestnik, iz Tržiča. — J. Mrak, župnik, iz Železnikov. — Reitharek, trgovec, iz Tržiča. — Dr. vitez Sandrinelli, predsednik, v. p., iz Trsta. — C. pl. Konlei, zasebnik, z soprogo, iz Trsta. — M. Neverly, zasebnica, iz Trsta.

Pri *Bavarskem dvoru:* A. Wachtl, trgovec, iz Gradca. —M. Rom, trgovec, z soprogo, iz Kočevja.

Pri *Južnem kolodvoru:* J. pl. Budy, zasebnik, iz Penzinga. — A. Heger, c. k. poročnik, iz Gradca. — Franc Kumar, posestnik, iz Tržiča. — J. Paulinovich, inžênir, iz Reke. — E. Oblak, c. k. topničar, iz Pulja.

Pri *Virantu:* F. Stermole, poštni uradnik, z soprogo, iz Gorice. — Franc Pirker, trgovec, iz Ribnice. — Pele, trgovec, iz Ribnice. — J. Basquar, zasebnik, iz Žužemberka. — V. Borčič, soproga trgovca, z družino, iz Spodnje vasi.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje zrakomera v mm	Stanje toplomera po Celziju	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
13.	7. u. zjut.	739·46	+18·6	sr. vzh.	oblačno	0·00
	2. u. pop.	737·65	+26·7	sr. svzh.	sk. oblačno	
	9. u. zveč.	737·88	+22·0	brezv.	sk. jasno	

Solnčnat in vroč dan. Srednja temperatura 22·1° C., za 3·1° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

14. julija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl.	35	kr.
Srebrna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	83 „	—	„
4% avstr. zlata renta, davka prosta	113 „	20	„
Papirna renta, davka prosta	96 „	60	„
Akcije avstr.-ogerske banke	890 „	—	„
Kreditne akcije	280 „	04	„
London	126 „	60	„
Srebro	— „	—	„
Francoski napoleond.	10 „	04	„
Ces. cekini	5 „	97	„
Nemške marke	62 „	20	„

Zahvala.

Podpisani zahvaljuje se s tem p. n. gg. **učiteljem Črnomáljskega okraja,** kteri so na dan okr. učit. konference v Črnomlji darovali za nagrobni spominek ranjkega L. Gorenca, župnika in pisatelja slovenskega, znesek 7 gold. 10 kr., kteri mu je izročil domači učitelj g. Matež Grm.

J. Šašelj.

Katoliškemu podpornemu društvu v Cejli za vzdrževanje dekliške šole šolskih sester

so nadalje darovali, oziroma letnino plačali p. n. čč. gg. udje:

Premil. gospod knez in škof Jakob Maksimiljan	10 gl.	—	kr.
Ulčnik Jožef, župnik v Št. Jederti	2 „	—	„
Zupanič Jakob, kaplan pri sv. Lovrencu v Slov. Gor.	3 „	—	„
Detiček J., c. kr. notar v Gornjem gradu	5 „	—	„
Bratanič Jožef, župnik v Vitanji	5 „	—	„
Perc Andrej, notar. uradnik v Celji	2 „	—	„
Korošec Terezija, posestnica	2 „	—	„
Gospa Wokaun, pos. v Celji	2 „	—	„
„ Zangger, „ „ „	2 „	—	„
„ Seiler, „ „ „	2 „	—	„
„ Cypl, „ „ „	2 „	—	„
„ Chiba, „ „ „	2 „	50	„
„ Hecht, „ „ „	2 „	—	„
Gosp. Kammerer, posesestnik v Celji	2 „	—	„
Vanič in Jerman, trgovca v Celji	4 „	—	„
Gospa Greischl	2 „	—	„
„ Sima	2 „	—	„
Jazbec Rozalija	2 „	—	„
Marčink à conto Vrečkovega volila	10 „	—	„
Kramberger Lovrenc, kaplan pri sv. Križu	2 „	—	„
Novak Ana, posestnica	6 „	—	„
Beck Herzilija v Plevni	2 „	—	„
Beck Emilija „ „	2 „	—	„
Zupan Simon, kat. v Škofji Loki	2 „	—	„
Kladnik Apolonija	2 „	—	„

Bog plati vsem!

Najnovejša slovenska knjiga

za učitelje, učiteljice in prijatelje šole.

Šolske Drobtinice

v petindvajsetletni spomin smrti

A. M. SLOMŠEK-A.

Spisal Fr. Jamšek, (2)

nadučitelj in bivši c. k. okr. šol. nadzor. v Reichenburgu.

Cena brošur. iztisu 1 gl., v platno vez. 1 gl. 20 kr., po pošti 10 kr. več. — Naroči se lehko v vsakej bukvarni ter pri

založniku *J. R. Milic-u,*

v Ljubljani, Stari trg št. 19.

Naprodaj je Podgradom zarad predelanja mlina v lesopilnico

mlinska uprava,

4 pari mlinskih kamenov, obodi, vrtena, stroj za čiščenje itd., sploh **cela mlinska uprava.**

Natančno se poizvé pri **Fr. Slapničarju,** gozdnemu pazniku, **Podgradom pri Zalogu.** (1)

Izvožno marcno pivo

v steklenicah (26)

dobiva se v pivovarni **Janeza Perlesa** v Ljubljani

v zabojih po 50 steklenic, steklenice z $^{5}/_{10}$ L.

„ „ 50 „ „ „ $^{7}/_{10}$ L.

Izdajatel in odgovorni vrednik Josip Jerič.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.